

Ocupacions més demandades al sector dels Serveis a les Empreses: Disseny Informe 2014

Elaborat per:

Deloitte.

Cofinancen:

 **Generalitat
de Catalunya**

 Unió Europea
Fons Europeu
de Desenvolupament
Regional
"Una manera de fer Europa"

1. Presentació del sector

El Disseny s'integra dins l'anomenat sector dels serveis a les empreses, el qual engloba totes aquelles activitats destinades a donar suport a les empreses en les seves funcions, tot buscant promoure la seva competitivitat. En el cas del subsector del disseny el podem subdividir en cinc àmbits principals d'activitats:

- **Disseny artístic i de moda:** És rellevant pel canvi constant de tendències i l'interès i paper social que desperta aquesta branca que s'encarrega d'idear les pautes que marcaran un estil.
- **Disseny d'espais:** El disseny d'espais es pot referir a superfícies exteriors o interiors i dur-se a terme tant en llocs públics com en un àmbit privat.
- **Disseny d'infraestructures i instal·lacions:** Integra la part de la planificació i organització i optimitza els recursos des de la perspectiva de l'usuari, per crear una experiència única satisfactòria.
- **Disseny gràfic i d'imatge:** S'orienta a la comunicació d'un missatge amb un gran component visual (imatge i/o text) dirigit a un públic concret de forma efectiva.
- **Disseny industrial i de producte:** Aquest àmbit té a veure amb el disseny de nous productes com ara els nous parells multimèdies com poden ser els anomenats dispositius smart o els ipod-

El subsector del disseny ha crescut molt durant els darrers anys i s'ha consolidat com un àmbit fort on la creativitat té molta importància i on hi ha hagut un procés de tecnificació creixent, mantenint sempre la preocupació per la innovació continua. Fins ara, les possibilitats que el sector del disseny oferia es reduïen únicament a eines informàtiques amb poc valor afegit com les webs tradicionals tot i que actualment, les noves tecnologies estan potenciant i multiplicant les possibilitats que ofereix el disseny, donat lloc a processos creatius d'alt valor afegit.

2. Context actual

Tendències globals: El sector del disseny a Europa ha posat recentment en marxa una nova estratègia liderada pel Consell Europeu de Disseny amb l'objectiu de transmetre a la societat la importància de la innovació en el sector. Actualment, d'acord a les darreres dades publicades, a Europa hi ha 410.000 dissenyadors treballant i generant una facturació aproximada de 36 bilions d'euros. En aquest sentit, Europa es vol situar capdavantera a nivell mundial en el sector i està posant especial èmfasi en que es reconeixin els actuals centres de disseny europeus. Les empreses del sector del disseny, especialment les que disposen de grans volums de professionals, amb la finalitat de mantenir-se al mercat donada l'actual situació econòmica, veuen la necessitat d'internacionalitzar-se per generar majors volums de treball i augmentar les seves possibilitats de creixement.

Espanya: Una de les prioritats de l'Estat Espanyol consisteix en donar suport i promoció al sector del disseny. En aquest sentit destaquen un gran nombre d'entitats que representen els interessos del sector, com per exemple la Federació Espanyola d'Entitats de Promoció de Disseny. D'acord a les darreres dades publicades, el sector de disseny a Espanya és un catalitzador d'innovació, coneixement i competitivitat per a altres agents de la societat i té cada cop més una importància creixent i una interrelació major amb el sector de les arts gràfiques. Cal que els professionals d'aquest sector disposin d'una sòlida formació en informàtica i eines similars amb la finalitat de respondre a la demanda massiva de serveis de disseny de pàgines web.

Catalunya: Pel que fa a l'exportació del disseny català, tot i que la Generalitat està duent a terme processos amb la finalitat de facilitar el procés d'internacionalització, es detecta una clara manca d'ajuts i subvencions. Pel que fa a **Barcelona** i a nivell autonòmic, una de les entitats amb una trajectòria més dilatada, Barcelona Centre de Disseny (BCD) té la seva seu a l'àrea metropolitana i ajuda a consolidar al sector. En aquest sentit, cal destacar la posició capdavantera de Barcelona en termes de modernitat i que ha provocat que un gran nombre d'empreses s'hagi instal·lat a la ciutat.

Indicadors del sector de Disseny	Contribució del sector al VAB Català ⁽¹⁾	Nombre de treballadors a Catalunya ⁽²⁾	Nombre d'empreses a Catalunya ⁽³⁾
	0,73% (2011)	29.329 (2012)	6.057 (2013)

(1) Enquesta Industrial d'Empreses i Enquesta Anual de Serveis d'INE i Idescat

(2) Directori Central d'Empreses (DIRCE)

(3) Directori Central d'Empreses (DIRCE)

3. Tendències claus del sector

Tendències sectorials

	<p>Tecnificació i innovació</p>	<p>Els diferents àmbits del subsector del disseny, tot i seguir sent àmbits força innovadors i creatius, estan portant a terme un procés de tecnificació cada cop més elevat pel que fa al ús, no només de l'ordinador, sinó de les noves tecnologies de la informació i la comunicació. La innovació en el subsector del disseny fa referència a no només dissenyar com s'havia estat fent fins el moment sinó també en oferir productes i serveis diferencials tant pel que fa el seu disseny visual com les característiques i serveis innovadors que ofereixen els productes. Per tant, es requeriran professionals amb coneixements transversals com pot ser en el disseny multimèdia i el disseny gràfic.</p>
	<p>Internacionalització</p>	<p>Seguint la mateixa línia que altres sectors econòmics, cal que el subsector del disseny s'internacionalitzi amb la finalitat d'ampliar el seu ventall d'oportunitats de creixement. Aquesta tendència queda clarament reflectida si observem el gran nombre d'empreses i institucions vinculades al sector que participen a fires sectorials, congressos, exposicions, etc. En aquest sentit, és necessari que les empreses del sector centrin la seva estratègia en el desenvolupament de la seva presència al mercat internacional i cal que els professionals del sector s'orientin cap a una formació amb un perfil molt més internacional.</p>
	<p>Mentalitat sostenible</p>	<p>En els processos de fabricació, disseny i producció dels productes es tenen en compte accions que poden portar a una reducció d'impactes mediambientals negatius. En aquest sentit, apareix el que s'entén com Ecodisseny i que cada cop és una pràctica més utilitzada, que fa referència al disseny verd, sostenible i responsable. Aquesta mentalitat sostenible la podem trobar tant en el disseny d'objectes simples així com en el disseny d'espais, com ara habitatges. Per tant, la mentalitat sostenible està donant noves alternatives al sector.</p>
	<p>Productes pràctics</p>	<p>Bona part del disseny dels productes està estretament vinculat amb el seu ús pràctic tot i que es manté una orientació a l'estètica; el que es busca és que els productes disposin de múltiples funcions, cerquin solucions i ens facilitin la nostra vida. Pel que fa al disseny d'espais o el disseny de moda, tot i incloure un alt contingut estètic, també està clarament orientat a la practicitat i a la funcionalitat. Finalment, en línia amb aquests aspectes, cal remarcar que pel que fa al disseny gràfic, multimèdia, digital, etc., cal tenir en compte el disseny a efectes pràctics en l'ús de programes, pàgines web, etc. però també cal fixar-se en el component estètic estretament vinculat amb la imatge de la companyia i amb la seva manera de comunicar-se</p>

4. Ocupació al sector del Disseny

El subsector del disseny ofereix oportunitats a perfils relacionats amb el disseny de productes, disseny industrial, disseny gràfic, digital i multimèdia, la moda i les tendències. Pel que fa a l'ocupació en aquest sector, cada cop són més les marques que busquen la innovació i la creativitat en els seus dissenys amb la finalitat de diferenciar-se de la seva competència. S'espera un augment de la demanda en determinats àmbits com el disseny industrial, els dispositius mecànics, etc. i àmbits vinculats amb la tecnologia i amb un grau de tecnificació elevat.

Anàlisi de l'ocupació al sector del Disseny	Tendència actual	Previsió de creixement
	↑	↑

↑ Recuperació/Creixement; ↔ Manteniment; ↓ Decreixement

4.1. Ocupacions de major qualificació més demandades

Ocupació	Descripció	Requisits valorats (Formació, experiència i competències)	Altres aspectes destacats
1 Facility manager	El facility manager és el professional que s'encarrega de dissenyar o adaptar els espais i les infraestructures d'una empresa per a què els empleats que hi treballen realitzin les seves activitats amb la major eficàcia possible. Aquest professional pot treballar com a consultor en una consultoria de serveis de facility management o bé dins d'una mateixa companyia; en aquest cas pot encarregar-se de gestionar els serveis generals de l'empresa (manteniment, seguretat, neteja, subministrament de materials, etc.).	<ul style="list-style-type: none"> Formació: Cal disposar com a mínim d'un cicle formatiu de grau superior, un grau universitari en enginyeria tècnica o un grau universitari en arquitectura o enginyeria. Es valora molt positivament disposar d'un màster o postgrau en facility manager. Experiència: Com que és una ocupació relativament nova no s'acostuma a demanar experiència. Competències: Planificació i organització i pensament conceptual. 	<ul style="list-style-type: none"> A causa de l'aparició del grau en disseny, la demanda per part de les empreses i dels estudiants ha crescut moltíssim. També s'ha notat una demanda creixent pel que fa als estudis de màster o postgrau en disseny. El disseny gràfic i els llocs de treball més transversals és una posició que està creixent i es nota en la demanda per part dels estudiants de formació relacionada amb aquestes posicions.
2 Enginyer/a d'instal·lacions hoteleres	És el professional que dissenya, dirigeix i supervisa la construcció i els programes de manteniment de les instal·lacions hoteleres o de restauració.	<ul style="list-style-type: none"> Formació: És necessari disposar de graus universitaris en arquitectura o enginyeria. Experiència: Es valora l'experiència en la construcció d'edificis destinats a allotjar col·lectius de persones. 	<ul style="list-style-type: none"> Les competències transversals requerides fan referència a: Planificació i organització, treball en equip i cooperació i orientació al client.
3 Dissenyador/a industrial	El dissenyador industrial s'encarrega de dissenyar i desenvolupar tècnicament qualsevol producte que tingui posteriorment una producció industrial. La seva feina es pot centrar en qualsevol sector industrial amb diferents tecnologies de producció, tant per a projectes de sèries de producció llargues com curtes.	<ul style="list-style-type: none"> Formació: La formació per a aquest lloc de treball, tot i que també es pot accedir des de graus formatius superiors, és força àmplia com per exemple el grau universitari en Enginyeria en Disseny Industrial i desenvolupament de productes. Es valoren també els coneixements en l'usuari i l'ergonomia. Competències: Pensament analític. 	<ul style="list-style-type: none"> Les competències transversals requerides fan referència a: Planificació i organització, treball en equip i cooperació i orientació al client.

Ocupació	Descripció	Requisits valorats (Formació, experiència i competències)
4 Enginyer/a tècnic/a en disseny industrial	<p>L'enginyer tècnic en disseny industrial s'encarrega de desenvolupar el projecte tècnic de disseny realitzat pel dissenyador industrial i preparar-lo per a la seva producció industrial. La seva feina es centra en qualsevol sector industrial amb diferents tecnologies de producció, tant per a projectes de sèries de producció llargues com curtes.</p>	<ul style="list-style-type: none">Formació: Cal una formació com a mínim de cicle formatiu de grau superior o grau universitari relacionat amb la arquitectura i la enginyeria com és per exemple el grau universitari en Enginyeria en Disseny Industrial i desenvolupament de productes. Es valora molt positivament disposar de coneixement dels processos industrials i dels nous materials.Experiència: Cal disposar de dos o tres anys d'experiència per poder abordar un projecte d'enginyeria tècnica <p>Altres aspectes destacats</p> <ul style="list-style-type: none">A causa de a l'aparició del grau en disseny, la demanda per part de les empreses i dels estudiants ha crescut moltíssim. També s'ha notat una demanda creixent pel que fa els estudis de màster o postgrau en disseny.El disseny gràfic i els llocs de treball més transversals és una posició que està creixent i es nota en la demanda per part del estudiants de formació relacionada amb aquestes posicions.Les competències transversals requerides fan referència a: Planificació i organització, treball en equip i cooperació i orientació al client.

4.2. Ocupacions de menor qualificació més demandades

Ocupació	Descripció	Requisits valorats (Formació, experiència i competències)	Altres aspectes destacats
1 Dissenyador/a gràfic/a especialista en embalatge (packaging)	El dissenyador gràfic especialista en embalatge és qui s'encarrega de dissenyar la imatge gràfica d'un producte. Habitualment realitza projectes per a empreses de gran consum del sector de l'alimentació, perfumeria, cosmètica, detergents, etc.; en la seva feina té un gran pes l'enfocament de màrqueting, ja que treballa amb productes que s'exposen en lineals i que, per tant, requereixen un disseny altament eficaç quant a comunicació per diferenciar-se de la competència que té al seu voltant.	<ul style="list-style-type: none"> Formació: Es requereix, com a mínim, un cicle formatiu de grau mitjà en arts plàstiques i disseny. Experiència: Es valora certa experiència en el desenvolupament de projectes gràfics de productes de gran consum on la imatge i l'impacte visual és de gran rellevància. Competències: Creativitat i orientació al client. 	<ul style="list-style-type: none"> D'entre els cicles formatius de grau mitjà o superior que permeten treballar en diferents àmbits del subsector; destaquen els cicles en disseny gràfic i autoedició. Cal estar actualitzat sobre les noves tecnologies i eines de disseny, no només serveix disposar de coneixements informàtics. És fàcil trobar un ampli ventall d'oportunitats en quant al nombre de cicles formatius. Les competències que es busquen en els candidats són aprenentatge i utilització de coneixements, treball en equip i cooperació, preocupació per l'ordre i la qualitat i creativitat.
2 Dissenyador/a gràfic/a especialista en imatge corporativa	El dissenyador gràfic especialista en imatge corporativa s'encarrega de dissenyar tots els elements que permetran construir o modificar la imatge d'una empresa o institució.	<ul style="list-style-type: none"> Formació: Es requereix, com a mínim, un cicle formatiu de grau mitjà en arts plàstiques i disseny. Experiència: Es requereix certa experiència per poder endegar projectes de cert nivell, entre un i dos anys. Competències: Creativitat. 	
3 Dissenyador/a UI mobile	El/la dissenyador/a mobile UI s'encarrega del disseny de la interfície de l'usuari (User Interface en anglès - UI-) de les aplicacions per a dispositius mòbils (smartphones, tablets, etc.). El seu objectiu és aconseguir que l'aplicació tingui un disseny visual i tècnicament atractiu, el conegut com a 'disseny centrat en l'usuari'. Per a fer-ho utilitza el disseny gràfic per a facilitar l'ús previst per a l'aplicació, equilibrant la funcionalitat tècnica amb els elements visuals, adaptats a les necessitats dels usuaris.	<ul style="list-style-type: none"> Formació: Es requereix, com a mínim, un cicle formatiu de grau mitjà en arts plàstiques i disseny. Calen coneixements en línia amb l'European eCompetence Framework. Competències: Orientació al client. 	

5. Conclusions i Projectió futura

Redefinició i noves oportunitats

- Les companyies especialitzades en disseny i gestió web amb perfils innovadors trobaran força oportunitats en el sector i també ho faran els professionals experts en aquestes matèries que disposin d'habilitats comercials.
- Barcelona, a causa de la seva posició capdavantera, gràcies a la modernitat i a la creativitat que representa la seva marca a escala internacional, pot trobar oportunitats si aconsegueix que centres de disseny d'empreses foranies s'estableixin a l'àrea metropolitana i el sector es consolidi de manera potent com un gran nucli productiu. Aquesta situació podria afavorir que el sector del disseny a Barcelona s'internacionalitzi i la marca de Barcelona Disseny es promocióni. En aquest sentit és força important també que altres entitats de caire privat es redefineixin.

Els professionals del sector

- Es demanen cada cop més professionals amb coneixements transversals i amb perfils diversos com poden ser per exemple els professionals de la consultoria amb una àmplia i diversa formació i conscients de la importància del disseny a les organitzacions. D'entre aquests requisits transversals destaca també el coneixement d'idiomes com a conseqüència de la internacionalització del sector.
- El sector està augmentant la formació específica relacionada amb el Disseny com són els cicles formatius, com per exemple el cicle formatiu de grau mitjà d'arts plàstiques i disseny i la creació d'un màster a la UPC de gestió de disseny. Aquestes iniciatives s'estan portant a terme tenint en compte la gran demanda de perfils de dissenyadors amb coneixements en gestió empresarial.
- En línia amb la tendència de tecnificació del sector, pel que fa al ús de les noves tecnologies de la informació i la comunicació, pot ser que perfils amb una experiència més àmplia però amb formació més reduïda tinguin més possibilitats d'aconseguir una posició de treball que una persona amb menys experiència però amb un nivell formatiu més elevat.

Alertes

- Tot i que s'ha portat a terme una integració dels diferents àmbits del disseny a les empreses i a les administracions, encara no es veu com una pràctica estratègica que aportí valor als productes i serveis.
- Els problemes de finançament a nivell nacional i local fan que la visibilitat del sector a fora de l'estat espanyol pugui ser negativa i que les empreses estrangeres disposin de menys interès i incentius per internacionalitzar-se o establir-se a la península.

Fortaleses

- Tant a nivell europeu com espanyol i català, el sector del disseny s'està tornant cada cop més un sector que aporta valor afegit pel que fa al coneixement més enllà del disseny de les seves oficines i és per això que les organitzacions volen orientar-se cap a una millora en la seva imatge corporativa i d'aquesta manera captar l'atenció dels consumidors.
- En el context europeu s'estan portant a terme iniciatives que convertir el sector en una peça clau de l'economia intel·ligent i sostenible que cal desenvolupar per sortir de l'actual crisi econòmica.

S'observa una clara consciència creixent per part de les empreses cap al sector del disseny, que cada cop el perceben com una eina de gran aportació de valor a les companyies.

Fonts: Darreres dades disponibles. INE; Idescat; Departament d'Empresa i Ocupació; Interiors from Spain (Marca España), Blog Diseño y Gestión, Federación Española de Entidades de Promoción de Diseño. Premsa: 20 Minutos, Expansión, El Publicista, ABC

Articles:

- ✓ Redacción. (2014). Jornada Tendencias Trendhal 2014: diseño en el sector del hábitat. *Blog – Reunión de Empresas de Diseño*.
- ✓ Redacción. (2014). El Diseño en España: Estudio Estratégico. *Federación Española de Entidades de Promoción de Diseño*.
- ✓ S.E. (2014). Diseño optimizará la producción del sector agroindustrial. *ABC*.
- ✓ Redacción. (2014). 7 tendencias de diseño web para 2014. *VGS Tecnologías Web*.
- ✓ García Berro, M. (2001). Tendencias tecnológicas a medio y largo plazo en el diseño y la producción industrial. *Economía Industrial*.

6. Webgrafia sectorial complementària

- ✓ Colegi Oficial Disseny gràfic de Catalunya
<http://www.dissenygrafic.org/>
- ✓ Barcelona Design Innovation Cluster (BDIC)
<http://www.bdicluster.com>
- ✓ Institut d'Arquitectura Avançada de Catalunya (IAAC)
<http://www.iaac.net>
- ✓ BCD Barcelona Centre de Disseny
<http://www.bcd.es>
- ✓ ADI FAD Associació de Dissenyadors Industrials
<http://www.adifad.org>

Catàleg d'ocupacions de Barcelona Treball

Vols ampliar la informació de les principals ocupacions del Sector? Coneix el detall de les tasques que realitza cada professional, la formació necessària per a treballar-hi, les competències clau associades i les ofertes de feina publicades als principals portals de feina.

www.bcn.cat/treball > [Sectors econòmics](#)

> [Cercador d'ocupacions](#)

Elaborat per:

Deloitte.

Cofinancen:

**Generalitat
de Catalunya**

Unió Europea
Fons Europeu
de Desenvolupament
Regional

"Una manera de fer Europa"